

Browning i Vis – 17 września w Muzeum Armii Krajowej

Written by Redakcja on 15 września 2025

W Krakowie w środę 17 września w Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” dla wszystkich pasjonatów historii odbędzie się na wyjątkowe wydarzenie przygotowane z okazji 86. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę. Spotkanie będzie okazją, by zobaczyć z bliska oryginalne egzemplarze broni i pamiątek z kampanii wrześniowej 1939 roku oraz posłuchać opowieści ekspertów.

W programie znajdzie się m.in.:

- prezentacja ręcznego karabinu maszynowego **Browning wz. 28**,
- pokaz pistoletów **Vis wz. 35**,
- wystawa unikalnych eksponatów związanych z wojną obronną 1939 roku.

Organizatorzy podkreślają, że wydarzenie ma nie tylko wymiar edukacyjny, lecz także symboliczny – przypomina o bohaterstwie żołnierzy, którzy stawili czoła dwóm agresorom: **III Rzeszy i Związkowi Sowieckiemu**.

Browning wz. 28 – broń, od której mogła zacząć się wojna

Podczas prezentacji uczestnicy będą mogli zobaczyć **Browning wz. 28** – ręczny karabin maszynowy, który odgrywał ważną rolę w uzbrojeniu Wojska Polskiego. Broń ta znalazła się na wyposażeniu **Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte** i to z niej najprawdopodobniej padły pierwsze strzały II wojny światowej.

Rankiem 1 września 1939 roku, po ostrzale pancernika *Schleswig-Holstein*, niemieckie oddziały zaatakowały półwysep. Ogień otworzyły wówczas placówki *Wał* i *Prom*, gdzie obrońcy korzystali m.in. właśnie z Browningów wz. 28. Dzięki tej broni udało im się powstrzymać pierwszych napastników.

Dla osób mniej obeznanych z historią warto podkreślić, że erkaem, czyli ręczny karabin maszynowy, łączył dużą szybkostrzelność z mobilnością. Stanowił podstawowe wsparcie drużyny piechoty i był jednym z kluczowych elementów wyposażenia w walce obronnej.

Vis wz. 35 – legenda polskiej broni krótkiej

Drugim głównym punktem programu będzie prezentacja słynnego **pistoletu Vis wz. 35**, skonstruowanego w 1930 roku przez **Piotra Wilniewczyca** i **Jana Skrzypińskiego**. Była to broń osobista oficerów oraz podoficerów zawodowych Wojska Polskiego.

Vis wyróżniał się niezawodnością, solidną konstrukcją i funkcjonalnością, dzięki czemu cieszył się ogromnym uznaniem zarówno w armii, jak i później – wśród członków polskiego podziemia. W czasie okupacji hitlerowskiej stał się nie tylko narzędziem walki, ale również symbolem ciągłości wojskowych tradycji.

O historii Browninga i Visa opowie **Przemysław Kosek** z Małopolskiego Stowarzyszenia Strzelców i Kolekcjonerów Militariów. Zaprezentuje on także egzemplarze pistoletów ze swojej prywatnej kolekcji, co będzie wyjątkową atrakcją dla uczestników wydarzenia.

17 września w Muzeum Armii Krajowej – pamiętki pełne emocji

Podczas wydarzenia **17 września w Muzeum Armii Krajowej** pokazane zostaną również unikalne eksponaty, które na co dzień nie znajdują się w przestrzeni wystawienniczej. Każdy z nich niesie w sobie wyjątkową historię:

- **papierośnica Eugeniusza Grochowskiego**, która zatrzymała pocisk podczas bitwy nad Bzurą i ocaliła życie jej właścicielowi,
- **lufa karabinu przeciwpancernego wz. 1935 UR**, niezwykle skutecznej broni wobec niemieckich czołgów i pojazdów opancerzonych,
- **Krzyż Niepodległości majora Edmunda Galinata**, który 26 września 1939 roku dostarczył do oblężonej Warszawy rozkaz Naczelnego Wodza nakazujący stworzenie podziemnej organizacji zbrojnej – późniejszej **Służby Zwycięstwu Polski**, przekształconej następnie w ZWZ i Armię Krajową,
- **hełm wz. 1915 Adrian** z oznaczeniem 40. Pułku Piechoty Dzieci Lwowskich, który brał udział w obronie Warszawy,
- **urna z ziemią z pola bitwy pod Pszczyną**, gdzie walczyła krakowska **6. Dywizja Piechoty**.

Każdy z tych przedmiotów jest świadectwem dramatycznych wydarzeń września 1939 roku i jednocześnie materialnym nośnikiem pamięci o ludziach, którzy walczyli za wolność ojczyzny.

Oprowadzanie po wystawie i atrakcje dodatkowe

W drugiej części spotkania przewidziane jest oprowadzanie po fragmentach ekspozycji stałej. Uczestnicy będą mieli okazję zobaczyć m.in.:

- elementy wirnika maszyny szyfrującej **Enigma**,
- dziennik bojowy **Oddziału Wydzielonego WP** majora **Henryka Dobrzańskiego „Hubala”**,
- makietę w skali 1:1 brytyjskiego czołgu **Vickers** z 10. Brygady Kawalerii dowodzonej przez **płk. Stanisława Maczka**.

Takie zwiedzanie pozwoli nie tylko lepiej zrozumieć realia kampanii wrześniowej, lecz także odkryć szeroki kontekst działań polskiego wojska w pierwszych miesiącach II wojny światowej.

17 września w Muzeum Armii Krajowej – informacje praktyczne

Wydarzenie odbędzie się w środę **17 września 2025 r.** o godzinie 17:00 w siedzibie **Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie**.

Wstęp na spotkanie będzie bezpłatny, a organizatorzy przewidzieli możliwość wcześniejszej rezerwacji miejsc:

- telefonicznie: **12 41 00 796**,
- mailowo: **rezerwacja@muzeum-ak.pl**.

https://historykon.pl/browning-i-vis-17-wrzesnia-w-muzeum-armii-krajowej/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=browning-i-vis-17-wrzesnia-w-muzeum-armii-krajowej